

NOTA VAN TOELICHTING

ALGEMEEN

1. Inleiding

Gemeenten dienen in hun verordeningen regels te stellen ter waarborging van een goede verhouding tussen de prijs voor de levering van jeugdhulp, kinderbeschermingsmaatregelen en jeugdreclassering en de eisen die worden gesteld aan de kwaliteit daarvan. Daarbij dient rekening te worden gehouden met de deskundigheid van de beroepskrachten die dergelijke diensten leveren en hun arbeidsvoorwaarden. Dit stond in artikel 2.12 van de Jeugdwet en staat sinds de inwerkingtreding van de 'Wet maatschappelijk verantwoord inkopen Jeugdwet en Wmo 2015' in artikel 2.11, tweede lid, aanhef en onderdeel a, van de Jeugdwet.¹ Aangezien gemeenten zich bij de financiering van zorg voor jeugdigen² aan hun eigen verordeningen dienen te houden, zou aldus moeten worden bereikt dat gemeenten 'reële prijzen' met aanbieders afspreken.

In de praktijk is er veel discussie ontstaan over wat een reële prijs is voor (een bepaalde vorm van) zorg voor jeugdigen.³ Met het oog daarop is sinds de inwerkingtreding van de Wet maatschappelijk verantwoord inkopen Jeugdwet en Wmo 2015 in artikel 2.11, derde lid, van de Jeugdwet opgenomen dat bij of krachtens algemene maatregel van bestuur (amvb) nadere regels over de plicht tot het vastleggen van reële prijzen kunnen worden gesteld. Voorliggende amvb bevat die regels.

De hiernavolgende toelichting op de amvb is mede namens de Minister voor Rechtsbescherming geschreven. Hoofdstuk 2 gaat in op de hoofdlijnen van de amvb, hoofdstuk 3 op het overgangsrecht. In de hoofdstuk 4 wordt ingegaan op de financiële gevolgen van deze amvb en de gevolgen voor de regeldruk. Een reactie op adviezen, uitvoerbaarheidstoetsen, reacties uit de internetconsultatie en op de opmerkingen die leden van de Eerste en Tweede Kamer hebben gemaakt naar aanleiding van de voorhang van voorliggende amvb, kan worden gevonden in hoofdstuk 5. Hoofdstuk 6, ten slotte, geeft aan wanneer de werking van deze amvb geëvalueerd zal worden.

2. Hoofdlijnen van de amvb

2.1 Waarom zijn reële prijzen van belang?

Kwalitatief goede zorg voor de jeugd staat of valt met goed opgeleid, gemotiveerd en voldoende personeel. Hiervoor is nodig dat gemeenten met aanbieders prijzen afspreken die enerzijds voldoende ruimte bieden voor een verantwoorde loonontwikkeling en waarbij anderzijds kostenopdrijving wordt voorkomen. Hoewel gemeenten en aanbieders reële prijzen moeten afspreken, bestaat er in de praktijk veel discussie over de vraag wat precies reële prijzen zijn. Jeugdhulpaanbieders en de gecertificeerde instellingen ervaren de prijzen als te laag, gemeenten vinden dat aanbieders niet transparant zijn over de opbouw van hun kostprijs.

Het beoogd effect van deze amvb is dat aanbieders alle relevante kosten in beeld hebben, een goede kwaliteit kunnen leveren, een gezonde bedrijfsvoering kunnen voeren en een aantrekkelijke werkgever blijven. Voor colleges van burgemeesters en wethouders (verder: colleges) is het effect dat helder wordt met welke kosten rekening gehouden moet worden bij prijsafspraken. Dat is ook van belang bij de verantwoording hierover aan de gemeenteraad. Daarnaast wordt er via deze weg bijgedragen aan de continuïteit van de dienstverlening. Dat is relevant voor cliënten, gemeenten én voor aanbieders.

¹ Wel is de nieuwe plicht iets ruimer dan de oude, omdat ook de preventie er onder is komen te vallen.

² Onder 'zorg voor jeugdigen' wordt in het hiernavolgende verstaan: jeugdhulp, kinderbeschermingsmaatregelen, jeugdreclassering en preventie. Onder 'aanbieders' wordt verstaan: aanbieders van preventie, jeugdhulpaanbieders en gecertificeerde instellingen.

³ Zie bijvoorbeeld de uitspraak van de Rechtbank Den Haag van 22 oktober 2019 (ECLI:NL:RBDHA:2019:11096).

Deze amvb zal tot gevolg hebben dat gemeenten enerzijds en aanbieders anderzijds bij het opstellen een het contract zorgvuldiger tot een reële prijs komen. Randvoorwaarde voor een goede werking van deze amvb is dat de aanbieders transparantie bieden in de opbouw van kostprijzen.

2.2 Waarom beperken we ons tot het bepalen van de kostprijs-elementen waaruit een reële prijs moet worden opgebouwd en stelt de rijksoverheid niet zelf de reële prijs vast?

Voorliggende amvb bepaalt de kostprijs-elementen die in de reële prijs voor zorg voor jeugdigen verdisconteerd dienen te worden. De gemeenteraad dient deze kostprijs-elementen – al dan niet in verder door de raad uitgewerkte vorm⁴ - in zijn verordening te op te nemen, en vervolgens dient het college⁵ ervoor te zorgen dat de prijzen voor de te betalen zorg met behulp van deze kostprijs-elementen worden bepaald.

Deze amvb bevat geen landelijke normering van de verschillende kostprijs-elementen, laat staan dat specifieke producten van een prijs worden voorzien. Het beprijzen van specifieke producten zou met zich brengen dat de nationale overheid eerst de producten zou moeten omschrijven die gemeenten zouden moeten financieren en deze dan zou moeten beprijzen. Dit past minder goed bij het uitgangspunt dat gemeenten bij de uitvoering van de Jeugdwet zoveel mogelijk beleidsvrijheid dienen te hebben. Daarnaast zouden zowel het landelijk beprijzen van specifieke producten als het normeren van de in deze amvb opgenomen kostprijs-elementen lokaal of regionaal maatwerk alsmede de ontwikkeling van nieuwe producten of werkwijzen kunnen belemmeren.

Voor de inkoop van maatschappelijke ondersteuning als bedoeld in de Wet maatschappelijke ondersteuning 2015 (Wmo 2015) gelden op grond van artikel 5.4 van het Uitvoeringsbesluit Wmo 2015 al regels ter vaststelling van reële prijzen. Ook daar wordt volstaan met het noemen van de kostprijs-elementen. Uit de evaluatie van deze regels⁶ blijkt dat ze hebben bijgedragen aan de transparantie over de opbouw van prijzen en aan de kennis over kostprijzen. Daarnaast hebben de nieuwe regels bijgedragen aan het vergroten van het bewustzijn over en het belang van reële prijzen. Verwacht wordt dat voorliggende amvb vergelijkbare effecten zal hebben voor het jeugdterrein.

2.3 In welke gevallen geldt deze amvb?

Artikel 2.11, eerste en tweede lid, van de Jeugdwet leidt ertoe dat de gemeente een reële prijs moet betalen indien zij Jeugdwet-diensten door derden laat verrichten. Er zijn twee manieren waarop het college hiervoor kan zorgen: het kan overeenkomsten met aanbieders sluiten (inkoop) of het kan aanbieders subsidie verstrekken.

Als het college kiest voor inkoop, kan dat op verschillende manieren worden vormgegeven. Gekozen kan worden voor aanbesteden of voor een zogenoemde 'open house' procedure. Aanbesteden kan vervolgens weer op basis van een Europese aanbestedingsprocedure volgens het zogenoemde 'verlicht regime' of volgens een normale Europese aanbestedingsprocedure. Als de waarde van de opdracht beneden de € 750.000 ligt, is in plaats van een Europese aanbesteding

⁴ Daartoe kan gebruik worden gemaakt van de inhoud van paragraaf 2.4 van deze toelichting en van de 'Handreiking inzicht in tarieven; Handreiking voor het goede gesprek tijdens contractering', behorende bij het Convenant bevorderen continuïteit jeugdhulp. Deze handreiking is te vinden op [Handreiking 'Inzicht in Tarieven' | Convenant | Rijksoverheid.nl](#).

⁵ Specialistische zorg voor jeugdigen wordt in de praktijk ook ingekocht door samenwerkingsverbanden van gemeenten. Indien de gemeenten deze inkoop hebben opgedragen aan een openbaar lichaam of een bedrijfsvoeringsorganisatie als bedoeld in de Wet gemeenschappelijke regelingen (Wgr), zal de desbetreffende organisatie in plaats van de colleges van de desbetreffende gemeenten de kostprijs-elementen moeten gebruiken bij de vaststelling van de reële prijzen. Voor de leesbaarheid wordt in het hiernavolgende steeds slechts gesproken van 'een college' dat dergelijk werk verricht. Overigens werkt de regering aan een wetsvoorstel 'Verbetering beschikbaarheid zorg voor jeugdigen' op grond waarvan specialistische zorg voor jeugdigen verplicht door samenwerkingsverbanden van gemeenten (de 'Jeugdregio's') ingekocht zal moeten worden.

⁶ Kamerstukken II 2019/20, 29 538, nr. 320, met als bijlage het rapport 'Evaluatie AMvB reële prijs Wmo 2015' van Berenschot.

een onderhandse gunning (nationale aanbestedingsprocedure) mogelijk. Doorgaans zal de waarde van de opdrachten voor zorg voor jeugdigen echter hoger zijn. Kenmerk van aanbesteden is dat er een keuze kan worden gemaakt uit aanbieders. In geval van open house, daarentegen, krijgt iedere aanbieder die voldoet aan door het college gestelde minimumeisen⁷, een contract. Zorg voor jeugdigen kan ook worden gesubsidieerd. Voor zover het gaat om een subsidie voor daadwerkelijk te verlenen zorg en de hoogte van die subsidie direct of indirect afhangt van de hoeveelheid geleverde zorg is voorliggende amvb van toepassing.⁸ De amvb is dus niet van toepassing indien de gemeente een subsidie geeft voor algemenere activiteiten die de jeugdzorg bevorderen, zoals bijvoorbeeld een bijdrage aan de ontwikkeling van een nieuwe begeleidingsvorm voor jeugdigen met autisme.

Gelet op de inhoud ervan geldt voorliggende amvb voor alle inkoop door colleges en voor door hen verleende subsidies voor zover deze het daadwerkelijk verlenen van zorg financieren.

Daarnaast geldt voorliggende amvb ook als een aanbieder die door een gemeente is gecontracteerd of gesubsidieerd, op zijn beurt een deel van de zorgverlening uitbesteedt aan derden (onderaannemers; de aanbieder die uitbesteedt, wordt 'hoofdaannemer' genoemd). Op deze specifieke situatie wordt in paragraaf 2.7 nader ingegaan.

2.4 Welke kostprijs-elementen dienen in de reële prijs te worden verdisconteerd?

Op 1 juli 2021 sloten de Branches Gespecialiseerde Zorg voor de Jeugd (BGZJ⁹), de Vereniging Nederlandse Gemeenten (VNG), de Minister voor Rechtsbescherming en, mede namens de Jeugddautoriteit, de Staatssecretaris van Volksgezondheid, Welzijn en Sport een convenant 'Bevorderen continuïteit jeugdhulp'. In het kader van dat convenant heeft een projectgroep van vertegenwoordigers van bovengenoemde convenantpartijen een handreiking opgesteld waarin richtlijnen voor de kostprijsberekening voor de zorg voor jeugdigen worden gegeven. Dit stuk, geheten 'Inzicht in tarieven; Handreiking voor het goede gesprek tijdens contractering'¹⁰ (verder: de Handreiking) vormt een bijlage bij het convenant.

De kostprijs-elementen in voorliggende amvb sluiten aan bij de kostprijs-elementen die in hoofdstuk 2 van de Handreiking worden genoemd. Dat wil zeggen dat een reële prijs ten minste gebaseerd dient te zijn op de volgende kostprijs-elementen:

- a. kosten van beroepskrachten (cliëntgebonden en niet-cliëntgebonden);
- b. cliëntgebonden kosten anders dan van beroepskrachten;
- c. overheadkosten; en
- d. kosten voor indexatie.

Onderstaande toelichting is grotendeels aan de Handreiking ontleend.

Ad a. kosten van beroepskrachten

Het grootste aandeel van de kostprijs betreft de kostprijs van beroepskrachten. Beroepskrachten zijn de professionals die de daadwerkelijke zorg aan een cliënt (de jeugdige of zijn ouders) verlenen.

⁷ Onder minimumeisen wordt in de praktijk regelmatig verstaan (een combinatie van) vormvoorschriften, uitsluitingsgronden, geschiktheidseisen, en uitvoeringsvoorwaarden.

⁸ De hoogte van de subsidie wordt dan bepaald per (tijdseenheid) geleverd product of per resultaat of er wordt een lumpsum verstrekt die gebaseerd is op de hoeveelheid in het verleden verleende zorg. Veelal wordt dan het berichtenverkeer gebruikt dat hoort bij een van de in paragraaf 2.5b beschreven uitvoeringsvarianten. Hiervan is bijvoorbeeld sprake indien jeugdbescherming of jeugdreclassering met gebruik van het VNG-model 'Subsidieregeling gecertificeerde instellingen' wordt gesubsidieerd.

⁹ Hierin werken Jeugdzorg Nederland, de Nederlandse GGZ, de Vereniging Gehandicaptenzorg Nederland en de Vereniging Orthopedagogische Behandelcentra samen.

¹⁰ Te vinden via het volgende webadres: [Handreiking 'Inzicht in Tarieven' | Convenant | Rijksoverheid.nl](#).

Het gaat hier om de volgende kosten:

1. salariskosten gebaseerd op afspraken in cao's;
2. vakantietoeslag en eindejaarsuitkering;
3. toeslag op brutoloon voor diensten buiten de gangbare werkdagen of werktijden;
4. werkgeverslasten zoals belastingen, premies sociale verzekeringen en pensioenen;
5. arbeidsmarkttoeslagen; en
6. kosten voor beroepskrachten die anders dan op basis van een arbeidsovereenkomst bij een aanbieder werken.

Een groot deel van de werktijd van beroepskrachten – en daarmee van de kosten voor beroepskrachten – wordt besteed aan direct contact met de cliënt (direct cliëntgebonden uren). Een ander deel wordt ook aan individuele cliënten besteed, maar zonder direct contact (indirect cliëntgebonden uren). Voorbeelden hiervan zijn uren voor multidisciplinair overleg of het schrijven van rapportages over een cliënt, voor het bijwerken van het patiëntendossier van een cliënt en voor reistijd naar de cliënt en terug. Weer een ander deel van de werktijd van beroepskrachten gaat op aan niet-cliantgebonden activiteiten, zoals regulier werkoverleg, het volgen van opleidingen en intervisie (niet-cliantgebonden uren). Ten slotte omvatten de kosten van de beroepskrachten ook de kosten voor uren die wegens verlof of ziekte niet gewerkt zijn (niet-werkzame uren).

Ad b. cliëntgebonden kosten anders dan van beroepskrachten

Bij onderdeel a zagen we dat de beroepskrachten een groot deel van hun tijd besteden aan direct en indirect cliëntgebonden uren. Een aanbieder heeft echter ook andere cliëntgebonden kosten. Er zijn twee categorieën:

1. kosten voor personeel dat – direct toewijsbaar aan de individuele cliënt – op het snijvlak werkt van de daadwerkelijke zorgverlening en de overhead (kosten van indirect cliëntgebonden personeel). Voorbeelden zijn meewerkende teamleiders, behandelcoördinatoren en gastvrouwen of -heren.
2. materialen en hulpmiddelen die specifiek voor individuele cliënten op maat worden ingezet (materiële cliëntgebonden kosten). Dit zijn bijvoorbeeld kosten voor leefgeld, voor voeding en de vergoedingskosten voor pleegzorg. In geval van jeugdhulp met verblijf¹¹ betreft het ook huisvestingskosten, inclusief leegstand. Voor kinderen met een kindbeschermsmaatregel (voogdij of ondertoezichtstelling) die uit huis zijn geplaatst en in een residentiële instelling of zelfstandig wonen, gaat het zo nodig ook om zorgkosten die niet door de zorgverzekering als bedoeld in de Zorgverzekeringswet worden gedekt¹², om kosten voor forensische diagnostiek, en om kosten voor schoolkeuze-advies, naamswijziging en het aanvragen van een identiteitsbewijs.

Ad c. overheadkosten

Overheadkosten zijn de kosten van functies die gericht zijn op sturing en ondersteuning van de zorgverlening. Ze zijn niet herleidbaar tot individuele cliënten, maar leveren een bijdrage aan het functioneren van de organisatie. Er zijn vier categorieën:

1. personele overheadkosten:
 - kosten van ontwikkeling van beroepskrachten en indirect cliëntgebonden personeel, met uitzondering van de loonkosten. Te denken valt aan kosten van opleiders of van stagebegeleiders;
 - alle kosten van overig personeel, zoals voor bestuur en management, secretariële ondersteuning, administratieve ondersteuning (bijvoorbeeld voor contractmanagement als de aanbieder hoofdaannemer is, of kosten voor de uitvoering van de Wet zorg en dwang of de

¹¹ Er is sprake van jeugdhulp met verblijf als de jongere formeel niet thuis slaapt bij het eigen gezin. Het gaat daarom alleen om verblijfsvormen waarbij sprake is van een overnachting. Ook verblijf in logeerhuizen, alleen tijdens weekenden of juist doordeweeks, valt hieronder.

¹² Voor legaal in Nederland verblijvende jeugdigen onder de achttien jaar kan kosteloos een zorgverzekering worden gesloten. Het gaat hier dan ook om zorgkosten voor illegale jeugdigen onder voogdij, alsmede om kosten die aanvullend zijn op de dekking van de zorgverzekering (dit kan ook de premie voor een aanvullende zorgverzekering zijn).

Wet verplichte geestelijke gezondheidszorg), personeel & organisatie (inclusief werving van bijvoorbeeld pleegouders), financiering & control, inkoop en administratie, marketing, communicatie, juridische en facilitaire zaken;

2. ict-kosten: kosten voor hard- en software, online communicatie en automatisering;
3. huisvestingskosten: kosten voor eigendom of huur van vastgoed voor de verlening van de zorg en kantoorruimtes, inclusief energie en water. Kosten voor verblijfruimtes vallen echter onder onderdeel b;
4. Algemene kosten en zakelijke lasten, bijvoorbeeld:
 - bankkosten, financieringskosten, kosten van verzekeringen anders dan voor de beroepskrachten en het indirect cliëntgebonden personeel, afschrijvingen;
 - kosten voor medezeggenschap, zoals bijvoorbeeld een ondernemingsraad of een cliëntenraad;
 - voor gecertificeerde instellingen: kosten voor het verkrijgen van een certificaat;
 - reiskosten.

Ad d. indexering

De hoogte van de indexering voor de loonkosten kan op verschillende manieren worden bepaald:

1. op basis van de overheidsbijdrage in de arbeidskostenontwikkeling (ova). De ova is een percentage dat grofweg is gebaseerd op de verwachte ontwikkeling van de som van het contractloon, de werkgeverslasten en de incidentele loonkosten in de zorg. De ova wordt door VWS vastgesteld op basis van elementen die het Centraal Planbureau (CPB) raamt.
2. op basis van (een gemiddelde stijging van) de cao('s).

Materiële kosten worden vaak geïndexeerd met het prijsindexcijfer particuliere consumptie (ppc). De ppc wordt door het Centraal Planbureau vastgesteld.

2.5 Hoe wordt de reële prijs berekend?

2.5.a Kostprijs per uur

De kostprijs per uur vormt de basis voor de reële prijs. Hoofdstuk 3 van de Handreiking legt uit hoe, met gebruikmaking van de kostprijselementen, tot een kostprijs per uur kan worden gekomen. In de kern komt het er op neer dat eerst de kosten van de beroepskrachten in de mate waarin zij gemiddeld genomen bij het leveren van de desbetreffende zorg betrokken zijn (functiemix), worden omgerekend naar een uurprijs. Vervolgens wordt dit bedrag verhoogd met een bedrag voor de cliëntgebonden kosten anders dan van beroepskrachten en met een bedrag voor de overhead. Aldus krijgt men de kostprijs per uur.

2.5.b Omrekening kostprijs per uur naar reële prijs per uur, per traject of naar een op een op reële prijzen gebaseerde lumpsum

Gemeenten kunnen bij de bekostiging van jeugdhulp tussen drie modellen kiezen:

- inspanningsgerichte variant: de gemeente en de aanbieder maken een afspraak over de levering van een specifiek product of dienst in een afgesproken tijdseenheid. De gemeente betaalt de aanbieder de gecontracteerde prijs per gecontracteerde tijdseenheid (bijvoorbeeld uur) van het geleverde product;¹³
- outputgerichte variant: de gemeente en de aanbieder maken een afspraak over de door de aanbieder te behalen resultaten. De gemeente betaalt per geleverd resultaat. Meestal is dit een vooraf afgesproken bedrag per traject;
- taakgerichte variant: de gemeente en de aanbieder komen overeen dat de aanbieder ervoor zorgt dat een (deel)populatie van de cliënten in de gemeenten de benodigde zorg krijgt. De aanbieder krijgt hiervoor een vooraf afgesproken bedrag (lump sum).

¹³ Indien het product een eenmalig karakter heeft, zoals het stellen van een diagnose, kan ook afgesproken worden dat per eenheid geleverd product wordt betaald.

Bij de bekostiging van jeugdbescherming en jeugdreclassering bestaat die keuzemogelijkheid tot 1 januari 2023 ook, maar vanaf die datum zullen deze vormen van zorg voor jeugdigen alleen op grond van de outputgerichte variant worden ingekocht.¹⁴

Ongeacht het bekostigingsmodel is deze amvb van toepassing. Een reële prijs moet ten minste gebaseerd zijn op de vier kostprijselementen. Variabelen bij het berekenen van een reële prijs zijn het volume van de activiteiten en de inzet van professionals voor de hulp. Daarover kunnen afspraken worden gemaakt. Gemeente en aanbieder kunnen ervoor kiezen om de prikkels en risico's rond volume op diverse manieren te verdelen. Bij een zuiver inspanningsgerichte bekostiging ligt het volumerisico bij de gemeente en bij een zuivere lumpsum ligt deze bij de opdrachtnemer; op beide uitersten zijn mengvorm denkbaar. De vrijheid van partijen om via de bekostigingswijze een risicoverdeling te kiezen, wordt door de norm van een "reële prijs" begrensd: ook de risicoverdeling zal dus een redelijke moeten zijn. In mindere of meerdere mate 'bemoeit' de gemeente zich bij afspraken over het totale budget indirect met de hoeveelheid zorg die de aanbieder levert. Het is niet onlogisch dat de gemeente enige sturing wil hebben, aangezien zij de betalende partij is. Nadat een reële prijs op basis van de kostprijselementen is opgesteld, hebben aanbieders in de taak- en outputgerichte variant gepaste ruimte om per cliënt de zorg te bepalen.

In hoofdstuk 4 van de handreiking zetten de convenantspartijen uiteen hoe van de kostprijs per uur tot een (reële) prijs per product, traject of tot een (op reële prijzen gebaseerde) lumpsum kan worden gekomen. Allereerst wordt deze kostprijs daartoe verhoogd met een risico-opslag, die bedoeld is om de aanbieder te beschermen tegen bedrijfsrisico's die niet al in de kostprijselementen verdisconteerd zijn. Voor de inspanningsgerichte variant, waarin de geleverde diensten meestal per uur worden gedeclareerd, kan het daarbij blijven. Voor de outputgerichte bekostigingsvariant dient de (reële) uurprijs vermenigvuldigd te worden met het verwachte aantal uren zorg per cliënt. Voor de taakgerichte bekostigingsvariant vormt de prijs per uur de basis voor het berekenen van de lumpsum.

Tijdens de voorbereidingen voor voorliggende amvb heeft Significant een impactanalyse opgesteld.¹⁵ De impactanalyse wijst erop dat het voor (sommige) gemeenten een opgave zal zijn om uit te zoeken – samen met de aanbieders - hoe de eisen van de amvb die op kostprijs zien, zijn te verwerken in een vergoedingsbedrag bij de output- of taakgerichte uitvoering. De handreiking noemt hiervoor bovenstaande methode. Het is bovendien goed mogelijk dat partijen nog andere manieren ontwikkelen om vorm en inhoud te geven aan de vertaling van de eisen van de amvb naar de output – en taakgerichte variant. Het kan daarom nuttig zijn dat de veldpartijen in onderling overleg de handreiking verder ontwikkelen, zodat de verschillende praktijkvormen worden weergegeven.

2.6 Wie bepaalt de reële prijs?

Veelal zal het college al bij de start van een aanbestedingsprocedure bekend maken welke prijzen voor de in te kopen zorg zullen worden betaald.¹⁶ Indien een open house-procedure wordt gehanteerd, geldt dat zelfs altijd. En ook als het college kiest voor een subsidie, zal het zelf de reële prijs moeten bepalen. In de meeste gevallen bepaalt het college dus de reële prijs.

Dat leidt tot de vraag hoe het college aan de gegevens komt om die prijs te bepalen. Het beschikt immers niet zelf over de kostprijsgegevens van de aanbieders.

Het antwoord op deze vraag is dat het college de reële prijs kan bepalen door kostprijsonderzoek te verrichten bij een aantal aanbieders die de in te kopen of te subsidiëren zorg kunnen leveren.

¹⁴ Met uitzondering van de preventieve jeugdbeschermingsmaatregelen, waarvoor die uitvoeringsvariant overigens wel de voorkeur heeft.

¹⁵ Impactanalyse amvb reële prijzen Jeugdwet, Significant 2022.

¹⁶ De aanbieders concurreren dan niet met elkaar op de prijs, maar op de kwaliteit die zij voor een gegeven prijs kunnen leveren. Dit past bij het in artikel 2.12, eerste lid, van de Jeugdwet opgenomen verbod om louter te gunnen op de laagste prijs en bij het gebod om bij het gunnen altijd de kwaliteit van de aangeboden diensten mee te wegen.

Daarbij dienen de aanbidders die in het onderzoek betrokken worden, transparant te zijn over de opbouw van hun kostprijs, dat wil zeggen te laten zien hoe ieder van de in deze amvb genoemde kostprijselementen in de kostprijs per uur wordt verdisconteerd. Op basis van de resultaten uit het kostprijsonderzoek kan het college een kostprijs voor de in te kopen of subsidiëren zorg per uur vaststellen, bijvoorbeeld door het gemiddelde van de uitgevraagde kostprijzen te berekenen. Vervolgens verhoogt het college de aldus bepaalde kostprijs per uur met de risico-opslag om tot een reële prijs per uur te komen. Wordt gekozen voor de outputgerichte of de taakgerichte uitvoeringsvariant, dan wordt dat bedrag vervolgens nog omgerekend tot een reële prijs per traject of een op een reële uurprijzen gebaseerde lumpsum.

In het geval van aanbesteding is het ook mogelijk dat een gemeente niet zelf vooraf de prijs bekend maakt die zij voor de in te kopen zorg wil betalen, en het aan de aanbidders overlaat om een prijs aan te bieden. In dat geval dienen zij inzicht in hun kostprijsoopbouw te geven, opdat het college vast kan stellen of de door hen aangeboden prijs reëel is.

2.7 Reële prijs en onderaannemers

Een door een college gecontracteerde of gesubsidieerde aanbieder kan met het college afspreken dat hij delen van de zorg die hij zal verlenen mag laten verrichten door andere aanbidders. Daartoe zal zo'n 'hoofdaannemer' dan een of meer 'onderaannemers' kunnen contracteren. Zo'n werkwijze wordt bijvoorbeeld vaak gebruikt als gemeente en hoofdaannemer volgens de taakgerichte uitvoeringsvariant werken.

De regering is van mening dat ook onderaannemers die zorg voor jeugdigen verlenen een reële prijs dienen te ontvangen, dat wil zeggen een prijs die is berekend met gebruikmaking van de in de amvb genoemde kostprijselementen. De doelen van deze amvb, zoals uiteengezet in paragraaf 2.1, gelden logischerwijze immers ongeacht de vraag of de aanbieder hoofd- of onderaannemer is.

Dit wordt met voorliggende amvb bereikt door voor te schrijven dat de gemeenteraden in hun verordeningen moeten opnemen dat in contracten tussen het college en aanbidders, of in de subsidievoorwaarden, wordt opgenomen dat een aanbieder in geval van uitbesteding van zorg aan onderaannemers, een reële, met behulp van de kostprijselementen tot stand gekomen prijs betaalt.

2.8 Mechanismen om ervoor te zorgen dat er ook daadwerkelijk een reële prijs wordt betaald

Indien de aanbidders van mening zijn dat een college een te lage prijs voor hun diensten heeft bepaald, kunnen zij allereerst contact opnemen met het college om te bespreken of de prijs niet op een hoger niveau moet worden vastgesteld.

Indien zij er niet uit komen, kunnen zij hun verschil van mening in het geval van aanbesteden¹⁷ voorleggen aan de Commissie van Aanbestedingsexperts of (nadat deze subcommissie zal zijn opgericht) aan subcommissie I van de geschillencommissie sociaal domein. Is sprake van een inkoopprocedure (aanbesteding of open house) en is niet met de gemeente afgesproken dat een geschil aan de Commissie voor Aanbestedingsexperts of aan de geschillencommissie sociaal domein zal worden voorgelegd, dan kan een aanbieder er in plaats daarvan voor kiezen om een geschil voor te leggen aan de civiele rechter.

De gemeenteraad heeft de taak er op toe te zien, dat het college de Jeugdwet en de verordeningen van de gemeenteraad correct uitvoert. Indien een college zich niet houdt aan een (niet bindend) advies van de Commissie van Aanbestedingsexperts, een (bindend) advies van de geschillencommissie of een uitspraak van de civiele rechter, dient de gemeenteraad het college daar op aan te spreken.

Ook onderaannemers die van mening zijn dat een hoofdaannemer hen een te lage prijs biedt, kunnen bij de Commissie van Aanbestedingsexperts of bij de subcommissie I van de

¹⁷ Dit kan nadat de (voor)aankondiging op TenderNed is geplaatst.

geschillencommissie sociaal domein terecht. Als een hoofdaannemer zich niet houdt aan een (niet bindend) advies van de Commissie van Aanbestedingsexperts of een (bindend) advies van de geschillencommissie, kan de onderaannemer zich tot gemeente wenden. Vervolgens kan het college de hoofdaannemer hier op aanspreken. In het uiterste geval kan het college het contract met de hoofdaannemer ontbinden omdat deze zich niet aan de contractvoorwaarde houdt dat hij zijn onderaannemers een reële prijs zal betalen.

3. Overgangsrecht en inwerkingtreding

3.1 Overgangsrecht

Sinds de inwerkingtreding van de Jeugdwet dient de gemeente al een reële prijs voor jeugdhulp, kinderschermingsmaatregelen en jeugdreclassering te betalen. Tot 1 juli 2022 volgde dit uit artikel 2.12 van de Jeugdwet, sindsdien is dit geregeld in artikel 2.11, tweede lid, onderdeel a, van die wet. Met voorliggende amvb worden de gemeente slechts extra aanknopingspunten voor het bepalen van de reële prijs gegeven, doordat wordt bepaald met welke kostprijselementen de gemeenten daarbij ten minste rekening dienen te houden. Deze kostprijselementen gelden echter al sinds 1 juli 2021. Op die dag trad immers eerdergenoemd convenant en de daarbij behorende Handreiking in werking.

Gelet op het bovenstaande, vindt de regering het te ver gaan om de regels van deze amvb van toepassing te verklaren op lopende contracten. Dat zou namelijk kunnen leiden tot extra werk in die zin, dat alsnog aangetoond zou moeten worden dat reeds overeengekomen prijzen zijn opgebouwd met gebruik van de criteria in deze amvb. Indien dat niet zou lukken, zouden de contracten mogelijk beëindigd moeten worden, met heraanbestedingen, onrust en een risico voor de continuïteit van de zorgverlening als gevolg.

Daarom is in het overgangsrecht neergelegd dat deze amvb niet geldt voor contracten die zijn afgesloten voor de datum waarop deze amvb in werking treedt, alsmede voor contracten die voortvloeien uit inkoopprocedures waarvoor de prijs al voor deze datum door de gemeente bekend was gemaakt. Het zou immers ook ongewenst zijn als reeds lopende inkoopprocedures ten gevolge van voorliggende amvb zouden moeten worden herstart. Ook wat betreft subsidies geldt dat deze amvb alleen geldt voor "nieuwe gevallen".

Aan de andere kant sluiten gemeenten sinds enkele jaren, mede op aandringen van de rijksoverheid, meerjarige contracten.¹⁸ De minimumduur is drie jaar, maar inmiddels zijn langer lopende contracten geen uitzondering meer. Deze contracten kennen vaak ook nog verlengingsmogelijkheden. Indien dergelijke contracten tot en met de laatste verlenging onder het oude recht uitgediend zouden mogen worden, zou het wel heel lang duren voordat voorliggende amvb voor alle zorg voor jeugdigen zou zijn ingevoerd. Met het oog daarop is geregeld dat lopende contracten slechts voor de initiële looptijd buiten de werking van deze amvb vallen. Dit betekent dat dergelijke contracten niet verlengd kunnen worden, tenzij zij al met toepassing van de regels uit de Handreiking tot stand zijn gekomen (want dan voldoen ze immers ook aan de regels uit deze amvb). Op deze regel geldt met het oog op de uitvoerbaarheid één uitzondering: als op de datum waarop voorliggende amvb in werking treedt al is afgesproken om daadwerkelijk van een verlengingsmogelijkheid gebruik te maken, mag het contract met de daarbij behorende verlenging worden uitgediend zonder dat deze amvb van toepassing is.

3.2 Inwerkingtredingsdatum

Er wordt naar gestreefd om deze amvb in de zomer van 2023 in het Staatsblad te publiceren en op 1 januari 2024 in werking te laten treden. Aldus zullen de gemeenteraden ongeveer een half jaar hebben om hun verordeningen aan deze amvb aan te passen.

4. Regeldruk, gevolgen voor rechtspraak en financiële gevolgen

¹⁸ Zie Kamerstukken II 2020/21, 35816, nr. 3, pp. 9 en 10, alsmede de Norm voor Opdrachtgeverschap van de VNG.

4.1 Regeldruk

In deze paragraaf wordt ingegaan op de investeringen en inspanningen voor gemeenten en aanbieders om te voldoen aan deze amvb. Het gaat daarbij om ervaren regeldruk en regeldrukkosten.

De gevolgen voor de regeldruk zijn:

- Gemeenten en aanbieders die reeds in lijn met deze amvb werken, zullen geen extra investeringen moeten doen. De amvb sluit aan op de handreiking, waardoor te verwachten is dat nieuwe regeldruk voor hen wordt voorkomen.
- Gemeenten en aanbieders die nog niet op basis van de in deze amvb opgenomen kostprijselementen werken, zullen enige extra investeringen moeten doen. Deze transitie kan leiden tot incidentele regeldruk.
- De opbrengst van de standaardisering van de kostprijselementen is met 344 gemeenten en 3.500 aanbieders moeilijk exact in te schatten. Meer dan de helft van de aanbieders heeft minder dan 10 mensen personeel en één contract bij één gemeente. Indien gemeenten en aanbieders een nieuw contract aangaan, leidt dit altijd tot enige werkzaamheden. De amvb kan daarbij een positieve rol spelen in die zin dat nieuwe contracten in de toekomst dankzij de kostprijselementen op meer gelijksoortige wijze tot stand zullen komen. Structureel valt daarom een lichte afname van de regeldruk te verwachten. Omdat deze niet precies te becijferen is, wordt zekerheidshalve uitgegaan van geen effect op de regeldruk.
- Uit de impactanalyse volgt dat er nog maar weinig gemeenten en aanbieders niet werken op basis van de kostprijselementen zoals opgenomen in de amvb. Doordat de kostprijselementen in deze amvb overeenkomen met de kostprijselementen van de handreiking, hebben gemeenten en aanbieders reeds kennis van de kostprijselementen. Uit de impactanalyse volgt dan ook dat veel en steeds meer aanbieders reeds gewend zijn om kostprijsgegevens beschikbaar te stellen aan gemeenten. De inschatting is daarom dat er sprake zal zijn van een lage regeldruk.

4.2 Gevolgen voor rechtspraak

Uit de impactanalyse volgt dat het onzeker is of de amvb aanleiding zal zijn voor meer rechtszaken. De amvb focust zich op het proces van onderbouwing van een reële prijs en bepaalt niet met welke bedragen of, in het geval van indexatie, met welke percentages de gemeenten de kostprijselementen dienen te bepalen. Uit de evaluatie van de amvb reële prijzen Wmo 2015¹⁹ volgt bovendien dat er slechts bij 3% van de contracten is aangegeven dat er een juridische procedure is opgestart en een rechter een uitspraak heeft gedaan. Daarnaast is er een geschillencommissie sociaal domein in voorbereiding. Indien sprake is van een inkoopprocedure via aanbesteden, kan een aanbieder kiezen om het geschil aan de Commissie van Aanbestedingsexperts voor te leggen of indien het gaat over een inkoopprocedure via aanbesteden of open house kan een aanbieder kiezen om het geschil aan de geschillencommissie sociaal domein voor te leggen. Indien voor een van deze twee wegen wordt kozen, zal het geschil daarna vrijwel nooit leiden tot een zaak voor de civiele rechter. Gelet op al het voorgaande gaat de regering ervan uit dat het netto effect van voorliggende regeling op de belasting van de rechterlijke macht nihil is.

4.3 Financiële gevolgen

De financiële gevolgen van deze amvb voor gemeenten en aanbieders bestaan uit de omschreven kosten om te voldoen aan de amvb (opgenomen in paragraaf 4.1), de impact van de amvb op de hoogte van de prijzen en de baten van de amvb.

Ongewijzigd blijft de opdracht voor gemeentebesturen om regels te stellen ter waarborging van een goede verhouding tussen de prijs voor de levering van jeugdhulp,

¹⁹ Kamerstukken II 2019/20, 29 538, nr. 320, met als bijlage het rapport 'Evaluatie AMvB reële prijs Wmo 2015' van Berenschot.

kinderbeschermingsmaatregelen en jeugdreclassering alsmede regels omtrent de eisen die worden gesteld aan de kwaliteit van die drie. Deze amvb werkt dit uit.

Uit de impactanalyse volgt dat de impact van de amvb op de hoogte van de prijzen gering is omdat partijen in de praktijk de handreiking volgen. Gemeenten die al conform de uitgangspunten van de amvb werken, merken dat de prijzen soms wat naar boven en soms wat naar beneden worden bijgesteld.

De baten van deze amvb houden in dat gemeenten en aanbieders bij het opstellen van onderlinge contracten zorgvuldiger tot een reële prijs komen. Uit de evaluatie van de amvb reële prijzen Wmo 2015²⁰ volgt dat de amvb heeft bijgedragen aan de transparantie over de opbouw van prijzen, de kennis over de kostprijzen en aan het vergroten van het bewustzijn over en het belang van reële prijzen. De verwachting is dat voorliggende amvb vergelijkbare effecten zal hebben voor het jeugdterrein. Hierdoor zal er tijdens de uitvoering van het contract minder sprake zijn van discussie over de vraag wat reële prijzen zijn. De verwachting is dat dit leidt tot een vermindering van de uitvoeringslasten voor gemeenten en aanbieders.

De verwachting is dat de kosten van de voorgestelde maatregel in zijn totaliteit niet zullen uitstijgen boven de baten van de maatregel, waardoor er per saldo geen sprake zal zijn structurele meer- of minderkosten voor gemeenten. Dit betekent dat gemeenten geen aanvullende financiële ondersteuning van het Rijk nodig zullen hebben voor de uitvoering van deze amvb. Gemeenten worden geacht deze amvb te kunnen uitvoeren binnen het daarvoor beschikbaar gestelde budgettaire kader in het Gemeentefonds. De amvb heeft derhalve geen gevolgen voor de Rijksbegroting.

5. Resultaten adviezen, uitvoeringstoetsen, internetconsultatie en voorhangprocedure

5.1. Adviezen en uitvoeringstoetsen

P.M.

5.2 Reacties uit de internetconsultatie

P.M.

5.3 Reacties uit de voorhangprocedure

P.M.

6. Evaluatie

Ten gevolge van de bepaling van overgangsrecht in de wet 'Maatschappelijk verantwoord inkopen Jeugdwet en Wmo 2015' zal de werking van voorliggende amvb uiterlijk vijf jaar na de inwerkingtreding ervan geëvalueerd worden.

ARTIKELSGEWIJS

Artikel I

Artikel 2.3, eerste lid, Besluit Jeugdwet

Artikel 2.11, eerste lid, onderdeel a, Jeugdwet leidt ertoe dat de gemeenteraad bij verordening regels dient te stellen ter waarborging van een goede verhouding tussen de prijs voor de levering van Jeugdwet-diensten door derden en de eisen die worden gesteld aan de kwaliteit daarvan, waarbij rekening wordt gehouden met de deskundigheid van de beroepskrachten en de toepasselijke arbeidsvoorwaarden. Bij of krachtens amvb kunnen hierover nadere regels worden gesteld. Het in artikel I van voorliggende amvb opgenomen artikel 2.3 van het Besluit Jeugdwet bevat die regels.

²⁰ Kamerstukken II 2019/20, 29 538, nr. 320, met als bijlage het rapport 'Evaluatie AMvB reële prijs Wmo 2015' van Berenschot.

Het eerste lid regelt de kostprijselementen die de gemeenteraad²¹ in zijn verordening zal moeten opnemen. Het college dient de prijs voor de in te kopen of te subsidiëren diensten daar op te baseren. Voor een toelichting op de verschillende kostprijselementen wordt verwezen naar paragraaf 2.4 van het algemeen deel van deze toelichting. Overigens staat het de gemeenteraden vrij om kostprijselementen toe te voegen (om die reden wordt in artikel 2.3, eerste lid, het woord 'ten minste' gebruikt) of om de kostprijselementen in hun verordeningen nader uit te werken. Zo zou in de verordening aandacht kunnen worden geschonken aan een of meer punten, bedoeld in hoofdstuk 5 van de Handreiking.

Artikel 2.3, tweede lid, Besluit Jeugdwet

Het tweede lid bepaalt dat bij ministeriële regeling regels kunnen worden gesteld met betrekking tot de indexatie, bedoeld in het eerste lid, onderdeel d. Het artikel is ruim geformuleerd, opdat bijvoorbeeld zowel een verplicht te hanteren percentage of indexcijfer kan worden bepaald, als een procedure waarlangs partijen zelf tot een indexpercentage kunnen komen. Ook is het, gelet op de verschillende collectieve arbeidsovereenkomsten (cao's) die sector van de zorg voor jeugdigen gelden, mogelijk om voor een deel van de zorg voor jeugdigen andere indexatieregels te stellen dan voor de andere subsector.

Artikel 2.3, derde lid, Besluit Jeugdwet

Gemeenten kunnen het de aanbieders waarmee zij contracten hebben gesloten of die zij hebben gesubsidieerd toestaan om werkzaamheden uit te besteden aan derden. Voor zover dergelijke werkzaamheden het leveren van zorg voor jeugdigen betreffen, dienen ook dergelijke derden de garantie van een reële prijs, waarbij rekening is gehouden met de in artikel 2.3, eerste lid, bepaalde kostprijselementen, te hebben. Het derde lid zorgt ervoor dat de gemeenteraden dit in hun verordeningen dienen te waarborgen.

Artikel 2.3, vierde lid, Besluit Jeugdwet

In paragraaf 2.3 van het algemeen deel van deze toelichting is aangegeven dat voorliggende amvb ook dient te gelden voor zover de gemeente de daadwerkelijke verlening van zorg voor jeugdigen subsidieert. Voorliggend artikellid regelt dit. De toevoeging, in het artikellid, dat de omvang van de subsidie direct of indirect moet zijn gebaseerd op de hoeveelheid verrichte diensten, beoogt extra zeker te stellen dat alleen subsidies voor het daadwerkelijk verlenen van zorg aan jeugdigen of hun ouders onder de reikwijdte van deze amvb vallen. Opgemerkt wordt nog dat het 'voor zover' ertoe leidt dat subsidies die zowel bovenbedoeld doel hebben als andere doelen, alleen voor het eerste deel onder de amvb vallen. In paragraaf 2.3 van het algemene deel van deze toelichting werd aangegeven dat een subsidie voor de ontwikkeling van een nieuwe begeleidingsvorm voor jeugdigen met autisme niet onder deze amvb valt. Indien die subsidie er echter tevens toe zou strekken een aantal jeugdigen volgens de nieuw ontwikkelde methode te begeleiden én voor dat werk een bedrag per begeleide jeugdige wordt betaald, is deze amvb voor dat deel van de subsidie dus wél van toepassing.

Artikel II

Artikel II bevat een aantal technische wijzigingen van artikel 5.4 Uitvoeringsbesluit Wmo 2015 waarmee de formulering van dat artikel zoveel mogelijk is geharmoniseerd met die van artikel 2.3 van het Besluit Jeugdwet.

Het eerste en vierde lid van artikel 5.4 Uitvoeringsbesluit Jeugdwet regelden dat de reële prijs een vaste prijs, reële minimumprijs of een door de aanbieder te bepalen prijs moet zijn. Allereerst was de formulering van deze artikelleden wat verwarrend. Zij kon namelijk leiden tot de vragen of de

²¹ Indien gemeenten voor de inkoop van specialistische zorg voor jeugdigen een openbaar lichaam als bedoeld in de Wgr hebben opgericht, kunnen zij de bevoegdheid om die verordening op te stellen voor zover het gaat om de door dat openbaar lichaam in te kopen zorg overdragen aan dat openbaar lichaam.

vaste prijs of de door de aanbieder vast te stellen prijs niet reëel hoefde te zijn, en of een prijs die hoger was dan een reële minimumprijs nog wel reëel was en zo ja, tot welke hoogte dat het geval was. Aangezien de mogelijkheid om een vaste prijs of een minimumprijs vast te stellen dan wel uit te gaan van een door de aanbieder vast te stellen prijs ook geldt zonder dat dat geregeld wordt, zijn deze artikelen geschrapt. In alle gevallen blijft gelden – zoals ook voordien de bedoeling was – dat de prijs reëel moet zijn.

Het tweede lid van artikel 5.4 bepaalde in wezen dat de prijzen zodanig moeten zijn, dat voldaan kan worden aan een aantal in de Wmo 2015 zelf neergelegde eisen. Dit volgt echter logischerwijze al uit die eisen en hoeft niet ook nog eens expliciet in artikel 5.4 geregeld te worden. Het tweede lid kon dus wegens overbodigheid vervallen.

Dit gold a fortiori voor het vijfde lid, dat bepaalde dat het college beslist met wie het contracteert en dat een aanbieder een natuurlijke persoon of rechtspersoon is die (naar kan worden aangenomen: nadat het contract is gesloten) jegens het college gehouden is een voorziening te leveren. Voor het geval met dit artikellid werd beoogd te regelen dat gemeenten niet mogen volstaan met naar bemiddelingsbureaus doorverwijzen van cliënten die in aanmerking komen voor huishoudelijke verzorging (waarna die cliënten zelf een contract moeten sluiten met een via het bemiddelingsbureau gevonden aanbieder), wordt gewezen op de uitspraak van de Centrale Raad van Beroep (CRvB) van 18 mei 2016, ECLI:NL:CRVB:2016:1404. De CRvB spreekt hierin duidelijk uit dat dit niet is toegestaan.

Aan artikel 5.4 is toegevoegd, dat bij ministeriële regeling regels kunnen worden gesteld over de indexatie (nieuwe tweede lid).

Ten gevolge van het met de 'Wet maatschappelijk verantwoord inkopen Jeugdwet en Wmo 2015' voorziene nieuwe artikel 2.6.6, eerste lid, Wmo 2015, dat tegelijk met voorliggende amvb in werking zal treden, kan de bescherming van de reële prijzen ook voor subsidies gelden. Net zoals in artikel 2.3, vierde lid, van het Besluit Jeugdwet is geregeld, bepaalt het nieuwe derde lid dat dit alleen zal gelden voor subsidies die voorzien in de daadwerkelijke dienstverlening aan cliënten. Subsidies voor materialen (scootmobielen, trapliften en dergelijke) en subsidies in de vorm van algemene bijdragen (bijvoorbeeld een bijdrage aan een wijkvereniging om een gebouw open te stellen voor activiteiten van ouderen) vallen hier dus niet onder.

Artikel III

Dit artikel "hangt" een aantal bepalingen van het Uitvoeringsbesluit Wmo 2015 "om". Artikel 5.4 komt onder artikel 2.6.6, eerste lid, onderdeel a, van de Wmo 2015 te hangen (tot de inwerkingtreding van voorliggende amvb was dat: artikel 2.6.6, eerste lid), en artikel 5.1, tweede lid, van het Uitvoeringsbesluit Wmo 2015, dat regelt dat tussen het sluiten van een contract voor het leveren van Wmo-maatwerkvoorzieningen en de inwerkingtreding van dat contract ten minste drie maanden dienen te liggen, komt te hangen onder artikel 2.6.6, tweede lid, Wmo 2015 (voorheen hing deze regel onder artikel 2.6.5, tweede lid).

Artikel IV

Voorkomen dient te worden dat contracten die op de datum waarop voorliggende amvb in werking treedt reeds afgesloten zijn, ten gevolge van de inwerkingtreding van voorliggende amvb beëindigd moeten worden. Het eerste lid van artikel IV regelt dat. Evenzo moet worden voorkomen dat reeds gestarte aanbestedings- of open house-procedures gestopt of onderbroken moeten worden ten gevolge van de inwerkingtreding van voorliggende amvb. Dat regelt het tweede lid: indien het college op de datum van inwerkingtreding van voorliggende amvb de prijs bekend heeft gemaakt waarvoor gecontracteerd zal worden, heeft deze amvb geen gevolgen voor de contracten die uit de desbetreffende inkoopprocedure voortvloeien. Bij het eerste en tweede lid dient te worden bedacht, dat de colleges ook voor de inwerkingtreding van deze amvb al een reële prijs dienden te betalen.

Contracten worden vaak voor meerdere jaren afgesloten en kennen ook vaak een of meer verlengingsmogelijkheden. Ten gevolg van het eerste en tweede lid geldt voorliggende amvb niet voor contracten waarvoor de prijs reeds voor de datum waarop deze amvb in werking trad, bekend waren gemaakt. Indien die contracten inclusief al hun verlengingsmogelijkheden buiten de werking van deze amvb zouden mogen worden uitgediend, zou het erg lang duren voordat deze amvb voor alle contracten zou gelden. Daarom is in het derde lid geregeld dat de in het eerste en tweede lid geregelde eerbiedigende werking alleen geldt gedurende de initiële looptijd van een contract. Daarna geldt de amvb wel. Indien het contract met gebruikmaking van de kostprijselementen uit de handreiking bij het convenant tot stand is gekomen, hoeft dat niet te betekenen dat niet verlengd kan worden. In andere gevallen zal er doorgaans niet verlengd kunnen worden en zal er een nieuw inkoopproces moeten starten, tenzij – bij aanbestedingen – de gecontracteerde partij jegens het college door middel van het geven van inzicht in de elementen waaruit zijn kostprijs is opgebouwd, aannemelijk kan maken dat aan de eisen van voorliggende amvb wordt voldaan. Overigens kan nog wel verlengd worden indien op de datum waarop voorliggende amvb in werking trad, al zeker was dat verlengd zou worden.

Het vierde lid zorgt ervoor dat subsidies die voor de datum van inwerkingtreding van voorliggende amvb verleend zijn, gedurende de subsidieduur niet gewijzigd hoeven te worden.

De Staatssecretaris van Volksgezondheid,
Welzijn en Sport